

**Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa és az Európai Unió Tanácsa
által elfogadott korlátozó intézkedések
(szankciók)**

Tartalom

Az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa és az Európai Unió Tanácsa1

által elfogadott korlátozó intézkedések	1
(szankciók).....	1
I. A korlátozó intézkedések jogalapja.....	3
I.1. ENSZ szankciók.....	3
I.2. EU szankciók.....	4
II. A korlátozó intézkedések típusai.....	6
III. Mentelési lehetőségek.....	7
IV. A korlátozó intézkedések végrehajtása Magyarországon.....	8
IV.1. Kereskedelmi korlátozások	8
IV.2. Beutazási és tartózkodási korlátozások, tilalmak:.....	10
IV.3. Pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések.....	10
A Kit. 22. §-a, illetve a 485/2015 (XII.29.) Korm. rendelet 9. § b) pontja alapján a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések, valamint a pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv Magyarországon:.....	11
V. A joghátránnyal sújtott jogalanyok panaszbenyújtási rendje.....	14
V.1. Panaszkezelés az ENSZ Biztonsági Tanácsa által foganatosított szankciók esetében.....	14
V.2. Panaszkezelés az uniós szankciók esetében.....	14
VI. A korlátozó intézkedések megsértésének jogkövetkezményei.....	16

I. A korlátozó intézkedések jogalapja

I.1. ENSZ szankciók

Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) Alapokmánya (Magyarországon kihirdette az 1956. évi I. törvény) 25. cikke értelmében a **Biztonsági Tanács (BT)** határozatait az ENSZ tagállamoknak végre kell hajtaniuk. Az ENSZ Alapokmány 41. cikke alapján pedig a BT nemzetközi béke és biztonság fenntartása vagy helyreállítása érdekében bizonyos, fegyveres erők felhasználásával nem járó rendszabályok, azaz **korlátozó intézkedések (szankciók) foganatosításáról határozhat**. E szankciók a nemzetközi béke és biztonság érdekében folytatott nemzeti és többoldalú külpolitikai fellépés egyik eszközét jelentik.

Az egyes országokkal szembeni általános, **egy adott ország teljes lakosságát sújtó kereskedelmi embargók mellett** az 1990-es évek elejétől kezdve terjedt el az ún. **céltartó szankciók** elfogadásának gyakorlata (*targeted sanctions*); amelyek közvetlenül csak azon személyeket, illetve szervezeteket sújtják szankciókkal, akik felelőssé tehetőek a nemzetközi békét és biztonságot fenyegető vagy egyébként a nemzetközi jogba ütköző cselekményekért.

A BT jelenleg a **következő országok** esetében tart fenn szankciós intézkedéseket: Afganisztán, Közép-afrikai Köztársaság, Eritrea, Irak, Irán, Libanon, Líbia, Kongói Demokratikus Köztársaság, Koreai Népi Demokratikus Köztársaság, Szomália, Szudán és Jemen.

Ezen túlmenően a **BT - a terrorizmus elleni fellépés keretében - szankciókat rendelt el** az 1267 (1999). számú többször módosított határozatában az **Al-Kaida szervezet és a Talibán, illetve a velük kapcsolatba hozható személyek és entitások ellen**. A két rezsimet az ENSZ BT 2011. június 17-én egy külön az Al-Kaidával (1989 (2011). számú BT-határozat), illetőleg egy külön a Talibánnal (1988 (2011). számú BT-határozat) szemben bevezetett nemzetközi korlátozó intézkedésekkel foglalkozó szankciós rezsimre választotta szét. **A BT 2253 (2015). számú határozatával kiterjesztette az Al-Kaida szankciós rezsimet az Iraki és Levantei Iszlám Államra is**. Az 1373 (2001). számú határozatában pedig a BT általában a **terroristák és terrorista szervezetek ellen is rendelkezett korlátozó intézkedésekről**. Több

esetben előfordul, hogy az ország ellen nincs szankció, azonban annak valamely entitása szerepel a fent említett Al-Kaida vagy Talibán listán.

További információk az ENSZ BT jelenleg hatályos határozataiban meghatározott szankciókról, a szankciók által sújtott személyekről és entitásokról, valamint az egyes szankciós bizottságokról a következő honlapon érhetőek el:

www.un.org/sc/suborg/en

I.2. EU szankciók

Az **Európai Unió (EU)** közös kül- és biztonságpolitikája keretén (KKBP) belül dönt **korlátozó intézkedések** bevezetéséről, egyrészt az **ENSZ BT határozatainak közös végrehajtása céljából, másrészt autonóm módon, az uniós külpolitika érvényesítése érdekében.**

Első lépésként az **Európai Unió Tanácsa (Tanács)** a KKBP keretében, az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 29. cikke alapján **határozatot fogad el**, amely a tagállamokra nézve kötelező és végrehajtása a nemzeti jogszabályok útján történik (pl. fegyverembargó).

Amennyiben a korlátozó intézkedések uniós hatáskörbe tartozó kérdésekre is kiterjednek (pl. kereskedelmi tilalmak, pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések), a határozat alapján a **Tanács** a tagállamokban közvetlenül alkalmazandó és közvetlenül hatályos **rendeletet fogad el** az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 75. vagy 215. cikkének megfelelően.

Az **Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) honlapja országonkénti bontásban tartalmazza a korlátozó intézkedéseket** elrendelő hatályos tanácsi határozatok és tanácsi rendeletek **listáját** angol nyelven:

https://eeas.europa.eu/topics/sanctions-policy/8442/consolidated-list-of-sanctions_en

https://eeas.europa.eu/sites/eeas/files/restrictive_measures-2017-01-17-clean.pdf

Ezen túlmenően a tanácsi határozatok és a tanácsi rendeletek megjelennek az **Európai Unió Hivatalos Lapjában**, illetve elérhetőek az **EUR-Lex kereső funkció** használatával az EU valamennyi hivatalos nyelvén, így magyarul is:

<http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>

<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html>

II. A korlátozó intézkedések típusai

A szankciók tartalmuk szerint a következő **típusú intézkedéseket** foglalják magukban:

- **kereskedelmi korlátozások** – általános vagy specifikus jellegűek, amelyek közül gyakorisága miatt kiemelendő:
 - **fegyverembargó** – haditechnikai eszközök, illetve technológiák exportjának, tranzitjának, importjának tilalma; a kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának tilalma; (beleértve a katonai tevékenységekhez, haditechnikai eszközök beszerzéséhez, kapcsolódó szolgáltatások nyújtásához pénzügyi finanszírozás tilalmát is);
 - **egyéb kereskedelmi jellegű korlátozások** – kettős felhasználású termékek exportjának, tranzitjának, importjának tilalma; kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának tilalma; továbbá egyéb nem kettős felhasználású termékek és technológiák (pl. luxuscikkek, belső elnyomásra felhasználható eszközök, szénhidrogének kitermeléséhez kapcsolódó eszközök és technológiák) exportjának, illetve importjának tilalma;
- **beutazási és tartózkodási tilalmak;**
- **pénzügyi és vagyoni jellegű korlátozó intézkedések** – pénzeszközök és egyéb gazdasági erőforrások befagyasztása, a hozzáférhetővé tételük tilalma, pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedések;
- **egyéb szankciók** – pl. diplomáciai lépések, együttműködés felfüggesztése az érintett harmadik országokkal, sport- és kulturális események bojkottja, berepülési tilalom stb.

A kereskedelmi korlátozások, fegyverembargók és a katonai tevékenységek pénzügyi támogatásának tilalma továbbra is egy **adott ország egésze ellen** irányul oly módon, hogy **tilos vagy engedélyhez kötött** az adott országban történő felhasználásra, ott bejegyzett, tartózkodó jogalanyok számára **valamilyen terméket exportálni, technikai segítséget, illetve valamilyen szolgáltatást nyújtani, vagy** az adott országból **ilyen terméket, technológiát importálni.**

A célzott szankciók (*targeted sanctions*) esetében a megcélzott **személyi kört** illetően különbséget lehet tenni:

1. **a terrorizmus elleni korlátozó intézkedések;**
2. **a proliferáció elleni korlátozó intézkedések;**
3. az **egyes országokban elkövetett cselekményekért felelős**, ezen országhoz kötődő **természetes és jogi személyek**, egyéb entitások elleni korlátozó intézkedések között.

III. Mentésítési lehetőségek

A korlátozó intézkedéseket elrendelő **BT határozatok** és **uniós jogi aktusok** szinte valamennyi esetben részletesen **rendelkeznek** az egyes korlátozó intézkedések végrehajtása alóli esetleges **mentésítési lehetőségekről, és a mentésítésre vonatkozó eljárásról**.

Az ilyen **mentésítések** vonatkozhatnak bizonyos termékek exportjára, vagy a **pénzügyi és vagyoni jellegű korlátozó intézkedéseknél a mindennapos életvitelhez szükséges pénzeszközök biztosítására**. Az eltérő típusú mentésítések megadása Magyarországon különböző hatóságok hatáskörébe tartozik *(lásd részletesebben a következő pontban)*.

IV.1. Kereskedelmi korlátozások

- a. Fegyverembargók, kettős felhasználású termékek, illetve a nem kettős felhasználású termékek exporttilalma, valamint kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának tilalma

A haditechnikai eszközök és a kettős felhasználású termékek külkereskedelme engedélyhez kötött tevékenység Magyarországon is. A haditechnikai eszközök és a kettős felhasználású termékek külkereskedelmére, valamint a kapcsolódó szolgáltatások nyújtására vonatkozó korlátozások végrehajtásáért, továbbá **a nemzetközi szankcióban elrendelt külkereskedelmi korlátozás alá eső nem haditechnikai eszközök és nem kettős felhasználású termékek kivételének** engedélyezéséért Magyarországon a következő szerv felel:

**Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH)
Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és
Nemesfémhitelesítési Főosztály
Haditechnikai Osztály
Exportellenőrzési Osztály
1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.
Postacím: 1534 Budapest, Pf. 919.
Telefonszám: (+36-1-)458-5599
E-mail: eei@mkeh.gov.hu
armstrade@mkeh.gov.hu
www.mkeh.gov.hu/haditechnika**

- b. 1) A nemzetközi szankcióban elrendelt külkereskedelmi korlátozás alá eső **nem haditechnikai eszközök és nem kettős felhasználású termékek behozatalára elrendelt korlátozások alóli mentesítések vonatkozásában – amennyiben az nem tartozik** az egyes áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok vámhatárt vagy országhatárt átlépő kereskedelméről szóló **52/2012 (III.28.) Korm. rendeletben meghatározott termékek közé –** Magyarországon a következő szerv felel:

**Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH)
Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és
Nemesfémhitelesítési Főosztály
Haditechnikai Osztály
Exportellenőrzési Osztály
1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.
Postacím: 1534 Budapest, Pf. 919.
Telefonszám: (+36-1-)458-5599
E-mail: eei@mkeh.gov.hu
armstrade@mkeh.gov.hu
www.mkeh.gov.hu/haditechnika**

2) A nemzetközi szankcióban elrendelt külkereskedelmi korlátozás alá eső **nem haditechnikai eszközök és nem kettős felhasználású termékek behozatalára elrendelt korlátozások alóli mentesítések vonatkozásában – amennyiben az beletartozik** az egyes áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok vámhatárt vagy országhatárt átlépő kereskedelméről szóló **52/2012 (III.28.) Korm. rendeletben meghatározott termékek közé – Magyarországon a következő szerv felel:**

**Budapest Főváros Kormányhivatala (BFKH)
Kereskedelmi, Haditechnikai, Exportellenőrzési és
Nemesfémhitelesítési Főosztály
Kereskedelmi Osztály
1124 Budapest, Németvölgyi út 37-39.
Postacím: 1534 Budapest, Pf. 919.
Telefonszám: (+36-1-)458-5504
E-mail: keh@mkeh.gov.hu
www.mkeh.gov.hu/kereskedelmi**

Kapcsolódó jogszabályok:

- 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról;

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=198902.329956
(2017. február 1-jei hatályos állapot)

- 160/2011. (VIII. 18.) Korm. rendelet a haditechnikai eszközök és szolgáltatások kivitelének, behozatalának, transzferjének és tranzitjának engedélyezéséről, valamint a vállalkozások tanúsításáról;

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=139688.332953
(2017. február 1-jei hatályos állapot)

- 13/2011. (II. 22.) Korm. rendelet a kettős felhasználású termékek külkereskedelmi forgalmának engedélyezéséről.

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=137435.330734
(2017. február 1-jei hatályos állapot)

IV.2. Beutazási és tartózkodási korlátozások, tilalmak:

A magyar jogrendben a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 38. §-a, illetve a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló a 2007. évi II. törvény 43. §-a képezi jogalapját annak, hogy az ENSZ BT, illetve a Tanács által elrendelt beutazási és tartózkodási korlátozást Magyarország végrehajtja. **A beutazási és tartózkodási tilalmat a magyar idegenrendészeti hatóság rendeli el:**

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (BMH)
1117 Budapest, Budafoki út 60.
Telefonszám: (+36-1-)463-91-00
E-mail: migracio@bah.b-m.hu
www.bmbah.hu

IV.3. Pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések

Mivel a **pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések** elrendelése (*pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása, vagyis az azokkal való rendelkezési jog korlátozása, valamint a hozzáférhetővé tételük tilalma; pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozó intézkedések*) **uniós hatáskörbe tartozik**, valamennyi esetben a **Tanács rendeleteiben is szabályozásra kerülnek**. E rendeletek végrehajtását – kiegészítő és eljárási szabályokkal – Magyarországon az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódóan egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (Kit.) biztosítja:

http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=111988.256092
(2017. február 1-jei hatályos állapot)

A Tanács rendeletei és az azokban elrendelt **korlátozó intézkedések az EU joghatóságán belül minden természetes személyre, jogi személyre és egyéb szervezetre nézve kötelezőek.**

A pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések a **Tanács rendeletei mellékletében megjelölt személyeknek és entitásoknak a tagállamokban fellelhető pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztását, hozzáférhetővé tételük tilalmát, valamint bizonyos esetekben a pénzeszközök átutalásának korlátozását írják elő**. A tanácsi rendeletek meghatározzák, hogy pontosan mit kell pénzeszközön, illetve gazdasági erőforráson érteni és hogy milyen tranzakciókra, a rendelkezési jog milyen korlátozására terjed ki a tilalom. A pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztása, hozzáférhetővé tételének tilalma kiterjed azon pénzeszközökre, gazdasági erőforrásokra, amelyekre a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyainak a tulajdonjoga vagy ellenőrzése (*owned or controlled*) részben vagy egészben (*jointly or wholly*) közvetlenül vagy közvetetten (*directly or indirectly*) kiterjed. Továbbá azon pénzeszközökre, gazdasági erőforrásokra is kiterjed a befagyasztás és a tilalom, amelyek az előbbiekben meghatározott pénzeszközökből,

gazdasági erőforrásokból származnak (*derived or generated*), valamint azon személyek, szervezetek pénzeszközeire, gazdasági erőforrásaira is, akik a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyainak a nevében vagy utasítására járnak el a pénzeszközzel, gazdasági erőforrással összefüggésben.

A Kit. 22. §-a, illetve a 485/2015 (XII.29.) Korm. rendelet 9. § b) pontja alapján a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések, valamint a pénzeszközök átutalására vonatkozó **korlátozó intézkedés foganatosításáért felelős szerv Magyarországon:**

Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Központi Irányítás
Pénzmosás Elleni Információs Iroda
Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.
Telefonszám: (+36-1-)430-94-66
Fax: (+36-1-)430-93-05
E-mail: fiu@nav.gov.hu
www.nav.gov.hu/nav/penzmosas/penzmosas_elleni_informacios_iroda

A befagyasztás és a hozzáférhetővé tétel tilalma

A Kit. 10. §-a értelmében a **pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI törvény (Pmt.) hatálya alá tartozó szervezetek, személyek, valamint a vagyoni nyilvántartást vezető szervek** (ingatlan-nyilvántartás, cégnyilvántartás, járműnyilvántartás, úszólétesítmény-lajstrom, légi jármű-lajstrom, kulturális örökség hatósági nyilvántartása) kötelesek a **Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Irányítása Pénzmosás Elleni Információs Iroda (NAV PEII) részére** bejelenteni minden olyan adatot, tényt, körülményt, amely arra utal, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya korlátozó intézkedés hatálya alá eső pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik Magyarországon. A NAV PEII megvizsgálja a bejelentést, és pozitív eredmény esetén **értesíti a pénzeszköz, vagyon fekvése szerinti illetékes bíróságot.**

A Kit. 4. §-a alapján a **bíróság nemperes eljárásban végzéssel** – amennyiben ennek EU rendeletben rögzített feltételei fennállnak – a korlátozó intézkedés végrehajtása érdekében **zárlatot rendel el („freezing”)**. A zárlat elrendelésére hatáskörrel rendelkező bíróság dönt a zárlat feloldása iránti kérelmek elbírásáról is **(„unfreezing”)**, amikor a zárlat alanya arra hivatkozik, hogy nem szerepel a listázott személyek vagy szervezetek között (tehát a pénzeszköz vagy gazdasági erőforrás „véletlenül” került befagyasztásra). Ebben az esetben a fellebbezés alapjául az szolgál, hogy a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 10. §-a értelmében **az EU által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés végrehajtására zárlatot elrendelő végzés végrehajtható okiratnak minősül**, amely ellen a Vht. 213. §-ában meghatározott általános szabályok szerint lehet fellebbezni. A Vht. 213. § (2) bekezdése alapján a végzés elleni fellebbezésnek a végrehajtás foganatosítására nincs halasztó hatálya. A Vht.

224. § (1) bekezdése pedig kimondja, hogy a fellebbezés és más jogorvoslatok előterjesztésének határidejére, a határidők elmulasztása miatt benyújtható igazolásra, valamint általában a jogorvoslatokkal összefüggő egyéb eljárási kérdésekre a polgári perrendtartásról szóló törvény (Pp.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A vonatkozó hatályos magyar jogszabályok rendelkezései alapján tehát azon személyek és szervezetek, akiknek a vagyona vonatkozásában a bíróság tévedésből (pl. névazonosság miatt) rendel el zárlatot, a Vht. és a Pp. általános szabályai szerint fellebbezhetnek a zárlatot elrendelő végzés ellen.

A Kit. 5. § (2) bekezdése alapján **az EU többi tagállama és intézményei irányában a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásával kapcsolatos tájékoztatásért a Nemzetgazdasági Minisztérium a felelős.**

A különböző szolgáltatók (pl. biztosító társaságok, pénz- és tőkepiaci szereplők) **tekintetében a tájékoztatási kötelezettség teljesítését az egyes ágazati jogszabályi rendelkezések teszik lehetővé, mint például:**

- a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény 138. § (7) bekezdése;
 - a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény 161. § (3) bekezdésének d) pontja;
 - a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény 369. § (3) bekezdése.

E jogszabályok alapján **a szolgáltatók mentesülnek a bank- és értékpapírtitok, biztosítási titok stb. megtartásának kötelezettsége alól** a korlátozó intézkedés hatálya alatt álló személy és szervezet vonatkozásában és így eleget tudnak tenni a tanácsi rendeletekben foglalt információszerzési kötelezettségüknek.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 85. §-a lehetővé teszi a **cégek működésének felfüggesztését**, vagyonára vonatkozó biztosítási intézkedés elrendelését, illetve **vagyonának zárolását, amennyiben azok korlátozó intézkedés hatálya alá esnek.**

A témával kapcsolatos információk megtalálhatóak továbbá a Nemzetgazdasági Minisztérium Pénzügyekért Felelős Államtitkárságának honlapján:

<http://ngmszakmaiterulek.kormany.hu/a-terrorizmus-finanszirozasa-elleni-kuzdelem-a-penzugyi-es-vagyoni-korlatozo-intezkedeseknek>

Pénzeszközök átutalására vonatkozó korlátozás

Amennyiben a Tanács pénzeszközök átutalására vonatkozóan korlátozást rendel el, a **pénzügyi szolgáltatók kötelesek** az érintett tranzakció kezdeményezéséről, fogadásáról, teljesítéséről – a vonatkozó uniós jogi aktusban meghatározottak szerint – **értesíteni a NAV PEII-t, illetve a pénzeszköz átutalásának engedélyezése érdekében kérelmet benyújtani.** A NAV PEII az uniós jogi aktusban meghatározott határidőn belül dönt a kérelemről.

Mentesítés egyedi esetben a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alól

Amennyiben a korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktus lehetővé teszi a **befagyasztás alóli mentesítést**, akkor mentesítési eljárás lefolytatásának van helye (Kit. 6. §). Ebben az esetben a mentesítés iránti **kérelmet a NAV PEII-hez kell benyújtani**, amely a kérelmet a szükséges konzultációk lefolytatását követően **a bíróságnak továbbítja. A bíróság a kérelemről 60 napon belül dönt.**

A korlátozó intézkedés hatálya alá tartozó **pénzeszköz vagy gazdasági forrás rendelkezésre bocsátásával (hozzáférhetővé tételével) kapcsolatos tilalom alól mentesítésre** akkor kerülhet sor, ha az ügyletet a NAV PEII az uniós jogi aktusban és a Kit.-ben meghatározottak szerint **mentesíti a tilalom alól** (Kit. 6/A. §). Ebben az esetben a kérelmet a NAV PEII-hez kell benyújtani, amely arról **30 napon belül dönt** az uniós rendeletben rögzített feltételek alapján.

V. A joghátránnyal sújtott jogalanyok panaszbenyújtási rendje

V.1. Panaszkezelés az ENSZ Biztonsági Tanácsa által foganatosított szankciók esetében

Az ENSZ BT határozatainak részét képező szankciós listákon szereplő magyar állampolgárok, a Magyarországon lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező személyek, bejegyzett jogi személyek (**jogalanyok**) **kérelemmel fordulhatnak a Biztonsági Tanácshoz annak érdekében, hogy az vizsgálja felül a szankciós listára történő felvételüket.** Ezt az eljárást a Kormány az 1444/2011 (XII.20.) számú határozatában tette lehetővé.

A kérelmeket a következő címre szükséges eljuttatni:

Focal Point for De-listing
Security Council Subsidiary Organs Branch
Room TB-08041B
United Nations
New York, N.Y. 10017
United States of America
Tel. + 1.917.367.9448
Fax. + 1.212.963.1300/3778
E-mail: delisting@un.org

Az ENSZ BT **Al-Kaidára** vonatkozó határozatának **szankciós listáján szereplő jogalanyok felülvizsgálatára vonatkozó kérelmét a következő címre** szükséges eljuttatni:

Office of the Ombudsperson
Room TB-8041D
United Nations
New York, N.Y. 10017
United States of America
Tel. + 1.212.963.2671
Fax. + 1.212.963.1300/3778
E-mail: ombudsperson@un.org

Az esetleges kérelmeket másolati példányban kérjük a Külgazdasági és Külügyminisztérium Nemzetközi Szervezetek Főosztályához is eljuttatni.

V.2. Panaszkezelés az uniós szankciók esetében

A természetes és jogi személyek, egyéb entitások kérelemmel fordulhatnak a Tanácshoz annak érdekében, hogy az **vizsgálja felül** az autonóm **szankciós listára történő felvételüket.** (Megjegyzendő, hogy – többek között – a panaszkezelés tekintetében is autonóm uniós szankciónak minősülnek az ENSZ BT 1373 (2001) számú határozatát végrehajtó uniós jogi aktusok.)

A kérelmeket **a következő címre** szükséges eljuttatni:

Az Európai Unió Tanácsa
Főtitkárság
DG C 1C
Rue de la Loi/Wetstraat 175
1048 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË
E-mail: sanctions@consilium.europa.eu

Az esetleges kérelmeket másolati példányban kérjük a Külgazdasági és Külügyminisztérium Közös Kül- és Biztonságpolitikai Főosztályához is eljuttatni.

VI. A korlátozó intézkedések megsértésének jogkövetkezményei

A korlátozó intézkedést elrendelő uniós jogi aktusok tagállami kötelezettségként írják elő a korlátozó intézkedésbe ütköző magatartások szankcionálását, valamint az egyes tagállamokban előforduló ilyen esetekről részletes információszolgáltatási kötelezettségeket is előírnak az uniós intézmények irányában.

A korlátozó intézkedések szándékos megsértésének Magyarországon büntetőjogi következményei vannak.

A **Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény** a következő tényállásokban szabályozza a nemzetközi és európai uniós szankciók megsértését:

- A **318. §** értelmében **terrorizmus finanszírozása büntettét** követi el az, aki terrorcselekmény feltételeinek biztosításához anyagi eszközt szolgáltat vagy gyűjt, vagy terrorcselekmény elkövetésére készülő személyt vagy rá tekintettel mást (pl. családtag, rokon, bárki, akinek támogatását a terrorista fontosnak tartja) anyagi eszközzel támogat. A törvény minősített esetként határozza meg azt az esetet, amikor az anyagi eszközök szolgáltatása/gyűjtése terrorcselekmény terrorista csoportban történő elkövetése vagy terrorista csoport tagja érdekében történik, illetve a terrorista csoport tevékenységének támogatására bármely egyéb módon sor kerül. Az anyagi eszköz fogalmát pedig a 2580/2001/EK tanácsi rendelet 1. cikk 1. pontja határozza meg: „*bármilyen materiális vagy immateriális, ingó vagy ingatlan, bármilyen módon szerzett eszközök és bármilyen – akár elektronikus, akár digitális – formában lévő olyan jogi dokumentumok vagy okiratok, amelyek az ezen eszközökre vonatkozó jogcímet vagy érdekeltséget bizonyítják, többek között bankhitelek, utazási csekkek, bankcsekkek, átutalási megbízások, részvények, értékpapírok, kötvények, váltók és hitellevelek*”.
- A **327. §** értelmében a **nemzetközi gazdasági tilalom megszegésének büntettét** követi el az, aki a pénzeszközök vagy gazdasági források zárolására vonatkozó kötelezettségét, illetve a fennálló gazdasági, kereskedelmi vagy pénzügyi tilalmakat megszegi. A nemzetközi gazdasági tilalom megszegése alapesetben egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel, minősített esetben két évtől nyolc évig, míg a legsúlyosabbnak minősülő esetben, amikor például a tilalom megszegését lőfegyver, lőszer, robbanóanyag, robbantószer, ezek felhasználására szolgáló készülék vagy egyéb katonai célú felhasználásra szánt termékkel összefüggésben követik el, öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. A magyar jog büntetni rendeli továbbá a cselekmény előkészületét is.
- A **328. §** vétségként határozza meg a **nemzetközi gazdasági tilalom megszegése feljelentésének elmulasztását is**. Ez a tényállás akkor valósul meg, amikor valakinek hitelt érdemlő tudomása van arról, hogy nemzetközi gazdasági tilalom megszegésére kerül majd sor, vagy egy ilyen – még nem leplezett – bűncselekményt már el is követtek, és ezt a hatóságnak – mihelyt teheti – nem jelenti.
- A **329. § (2) bekezdés b) pontja** alapján **haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés büntettét** követi el az, aki a (2) bekezdés a) pontjában

meghatározott haditechnikai terméken – vegyi, biológiai, nukleáris fegyver, más nukleáris robbanóanyag vagy ezek célba jutását szolgáló rakétatechnikai eszköz – kívül eső, más katonai felhasználáshoz nyújt műszaki segítséget olyan ország vonatkozásában, amely Magyarországra nézve kötelező fegyverembargó hatálya alatt áll. A 2000/401/KKBP tanácsi együttes fellépés 1. cikk a) pontja pedig meghatározza, hogy mi minősül műszaki támogatásnak: a javításhoz, fejlesztéshez, gyártáshoz, összeszereléshez, teszteléshez, karbantartáshoz és minden egyéb műszaki szolgáltatáshoz kapcsolódó műszaki támogatás, amely lehet betanítás, képzés, munkatapasztalatok vagy készségek átadása, vagy konzultációs szolgáltatások.

- A **353. §** alapján **embercsempészség** büntettéért felel az, aki államhatárnak más általi jogellenes átlépéséhez segítséget nyújt. A magyar jog büntetni rendeli továbbá a cselekmény előkészületét is.
- A **354. §** értelmében a **jogellenes tartózkodás elősegítése** vétségét követi el az, aki
 - az Európai Unió tagállamának,
 - az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam (Norvégia és Izland) vagy,
 - az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes más állam állampolgárával azonos jogállású állampolgár államának (Svájc) területén történő jogellenes tartózkodáshoz vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújt olyan személy részére, aki ezen államok egyikének sem állampolgára, illetve az is, aki külföldi személy magyarországi jogellenes tartózkodásához ugyancsak vagyoni haszonszerzés végett segítséget nyújt.

A büntetőjogi következményeken kívül az **BFKH százezer forinttól ötmillió forintig terjedő bírsággal** sújthatja azt a személyt, aki **nemzetközi szankcióban elrendelt külkereskedelmi korlátozásból eredő kötelezettségét gondatlanul megszegi.**

A Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók felügyeletét ellátó szervek (Pmt. 5. §) biztosítják, hogy a felügyeletük alá tartozó szolgáltatók a Kit., valamint a vonatkozó uniós jogi aktusok előírásait betartsák, azoknak megfelelően járjanak el az egyedi ügyekben. A felügyeletet ellátó szerv a magyar és az uniós jogszabályok megsértése vagy az azokban meghatározott kötelezettségek (lásd a IV.3. pontban a bejelentési kötelezettséget) nem megfelelő teljesítése esetén különböző intézkedéseket és szankciót (pl. figyelmeztetés, jogsértés abbahagyására kötelezés vagy bírság kiszabása) alkalmazhatnak a szolgáltatókkal szemben.